

۴ جولای، ۲۰۱۵

محمد داؤد مومند

د وین زلمیانو د نهضت لوی مشر محمد رسول خان پښتون

جناب «محمد رسول پښتون» د هیواد په معاصر تاریخ کښی د خپلو همقطارانو په لړ کښی یوه غښتلی او پیاوړی څیره ده. د ده د شخصیت په ابعادو کښی هغه عمق او ژورتیا لیدل کیږی چی په څرگنده ډول د دی قافلی څارانیان د هغه څخه بی برخی وه.

«محمد رسول پښتون» یو دروند سیاسی، اخلاقی او ټولنیز شخصیت وه، په سیاسی ډگر کښی دی د ټولو قافله سالار وه، په ټولنیز انجمن کښی هغه یوه روښانه شمع وه چی نور پری لکه پتنگان را ټول وه، او په اخلاقی لحاظ خپلو هم قطارانو مهاتما وه.

پښتون فقر او درویشی د معنوی جلال او عظمت سره نغښتی وه. دی په باطنی لحاظ لوی خان او په ظاهری بڼه درویش وه. د پښتون د شخصیت په ثلاثه ابعادو کښی نور بعدونه هم د کتنی وړ دی چی د ده نه یی څو بعدی او ذوالفنون شخصیت جوړ کړی وه .

ارواښاد «محمد رسول پښتون» د لوی کندهار یوی ستړی کورنی ته منسوب او په نسبی لحاظ د خپل ټبر لوی خان وه. د ده په ځوان به دوستان او ارادتمندان را ټول وه او د وطن او ملت په دردونو او نیمگړتیاو به خبری اتري او مرکی روانی وی. دی بالفطره عسکری شخصیت وه او عملاً یی د «غازی امان الله خان» په دوره کښی د کندک مشری منصب درلود. دی د ضبط او دسپلین خاوند وه او د خپلو اصولو څخه په هیڅ قیمت نه تیریده.

پښتون خبر لوڅ، جرگه مار او د مرکو سری وه. هره مرکه او جرگه به دده په گډون درنه او با عظمته بریښیده، همدا رنگه پښتون شاعر، لیکوال او د فلسفی افکارو خاوند وه. دده په لیکنو او شعر کښی فلسفی عمق او تصوفی کیفیت پروت وه. دده په مصاحبت او مجالست کښی داسی یو جذب او کشش پروت وه چی په لیدو او اوریدو یی نه ځانله چی د ستر تیا احساس نه کیده بلکه د سترگو د فروغ او د زړه د فراغ مو جب گرزیده .

پښتون د پو هانو سره پوه، د سپین ږیرو سپین ږیری، د ځوانانو سره ځوان، د ماشومانو سره ماشوم او شاعرانو سره شاعر وه. پښتون هر دل عزیز او د هر ذوق او تفکر خاوندان به لکه پتنگان پر ده راټول وه، د همداسی یوه روحانی ارتباط په رڼا کښی به هر چا فکر کاوه چی پښتون زما دی.

د پښتون د ډلی او حلقی یاران او دوستان وزارتونو، سفارتونو او نورو مقامونو ته ورسیدل او د دنیوی نعماتو خاوندان شول، خو پښتون معنوی مقامونه تر لاسه کړل او خپل قدر او عزت یی په درویشی کښی لیده؛ د وړوند تر آخره پوری په کرایي کور کښی اوسیده او خپل معیشت یی د دارالوکالی له لیاری تأمیناوه. «پښتون صاحب په فقه او قانون کښی ښه لاس درلود، هغه په بغلان کښی هم د تبعید او زندان په شپو ورځو کښی هم خلکو ته د حقوقی مشورو له لیاری امرار معاش کاوه، او بیا وروسته د تبعید څخه یی هم په کرایي کورونو کښی همدی مشغلی ته دوام ورکړ».

داسی څرگندیږی چی پښتون صاحب د چوکی او اقتدار د پاره هره شپه په ځان «آیت الکرسی» نه دموله او خپل اصول او عزت النفس یی د مقام او اقتدار د پاره نه معاوضه کول. پښتون د یوه ازاده او مستغنی انسان په فطرت، په ذاتی او جبلی توگه د مادی غنا او اقتدار څخه کرکه درلوده «مور وروسته ولیدل چی په اقتدار لیونی کسان د چوکی او اقتدار د پاره هیواد او د ملت مقدرات د تباهی گړنگ ته ور وغورځول».

پښتون د خپلی مبارزی د پراو یوه ملگری ته چی د وزارت او سفارت مقام ته ورسید داسی ویلی وه: "تاسی یو دیپلوم هم نلری، خو زه لس دیپلومه لرم «د پښتون صاحب منظور د هغه د استعفا نامو څخه وه» تاسی په کښی ژوند کوی او زه خانه بدوش یم، تاسی ... خو زه تقاعد هم نلرم، تاسی د وقت د تقاضا سره ځان عیاروی، خو زه به د خپلو اصولو او باور سره خاوری ته ځم".

د پاڼو شمیره: له ۱ تر ۵

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پاڼوالی د لیکوال په غاړه ده ، هبله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولی

د اسنادو، شواهدو او مدارکو څخه داسې څرگندېږي چې چې د پښتون صاحب سره د تجدد خوښولو او په سیاسي ازاديو عقیده د «غازی امان الله خان» په دوره کېنې پېدا شوی ده، او په هغه وخت کېنې ده هڅه کړی وه چې د یوې داسې ټولنی یا انجمن تیره کیردی چې د زمان او شرایطو د ایجاباتو او اقتضاتو سره سم د افغانی ناسیو نالیزم د مفکورې د رشد او ودې دپاره زمینه برابره کاندی.

د پښتون صاحب په یوه یاداشت کېنې چې خپل اخیښی «علامه عبدالحی حبیبی» ته یې سپارلی وه داسې لولو: "ریشه تحریک من قبل از سال «۱۳۰۷ ش» در کندهار موجود بود و زمان وضع مقررات و کار سازماندهی آن در حدود ده روز قبل از اغتشاش سقوی یعنی آخر سال ۱۳۰۷ ه ش خواهد بود. من مرام مشروطه خواهی و تشکیل اتحادیه ای را به رفقای خود پیشنهاد کردم که مورد تصویب قرار گرفت. از جمله متحدین من محمد رفیق خان، میرزا محمد اعظم ایازی، منشی منظور محمد، محمد کریم سر معلم رشديه، اولیا الدین خان و معلمان و متعلمان مکتب و غیره بودند، از آنجمله که درست به یاد دارم مسلم نام، آدم مشهوری است که تا هنوز حیات دارد و در کندهار به سر میبرد".

د پورتنیو مطالبو څخه څرگندېږي چې پښتون صاحب هم د عمر په لحاظ او هم د مفکورې په لحاظ د خپلو ملگرو په انډول د مشرې او قیادت په مقام کېنې ځای لری.

دا چې د «وېش زلمی» د نامه پیشنهاد د چا له خوا نه شوی، معلومه نه ده، ولی څرگنده داده چې د دی نهضت مشرې په لوی کندهار کېنې د پښتون او په مشرقی «لغمان، کونړ، ننگرهار» او کابل کېنې د مرحوم «غلام حسن خان ساپی- صافی» چې یو جسور، جذاب، جنجالی، هوښیار او موقع پېژندونکی شخصیت وه، په لاسو کېنې وه، خو څرگنده دا ده چې د نهضت فکری ابتکار د پښتون صاحب په لاس کېنې وه او «غلام حسن خان ساپی» ورسره خپله بشپړه همنوایی بنودلی وه. د دی خبری تذکر به بی ځایه نه وی چې مرحوم «غلام حسن خان ساپی» ډیر کلونه په خوا یو کتاب د «حضرت صاحب شور بازار کیست؟» تر عنوان لاندی لیکلی وه چې په خپل وخت کېنې د لوی سیاسي جنجال موجب وگرزید. زه پدی وسیله د ساپی صاحب د زوی او خپل محترم ملگري پوهاند صاحب وډیر نه هیله کوم چې په دی ارتباط خپل په زری پوری معلومات وپنوالو سره د دی ویب سایت له لیاری شریک کړی.

بناغلی عبد الصمد افشاری کندهاری د کابل د «اخبار هفته» د ورځپاڼی ۱۳۶۸ ش کال په یوه مقاله کېنې د «علامه عبدالحی حبیبی» د یوه یاداشت له مخی چې استاد حبیبی د پښتون د اتو بیوگرافی نومی کتاب څخه اخیستی دی داسې لیکي: "... آقای صافی درین مفکوره از سابق از جانب خود من ملهم شده بود؛ در سال ۱۳۱۲ ه ش که من در مزار شریف در عمله جناب «محمد گل خان مهمند» وزیر داخله با ایشان یکجا بودم و آن وقت هم نزد من این هدف موجود بود، همیشه این قبیل موضوعات و مباحث را طرح میکردم و به خصوص آقای صافی را زیاد تر تحریک مینمودم در سال ۱۳۲۶ ه ش موقعی که من به حیث رئیس شرکت اجنسی از چمن به پیشاور رفته بودم، آقای «غلام حسن خان صافی» نیز از مرکز به پیشاور آمده در هوتل دینز با هم یکجا شدیم بین خود نشستہ برای تأسیس یک حزب عمومی در داخل کشور صحبت نمودیم و بر این قرار دادیم که او در ولایت مشرقی که خانه اش در آنجاست و کابل که در آنجا ماموریت دارد و من در ولایت کندهار به تحریک حزب مورد نظر پرداخته، هر زمانی که زمینه را مساعد نمودیم، جلسه ثانی نموده و حزب را تأسیس مینماییم".

از این یاداشت ها استنباط میگردد که عقیده، هدف و مرام تشکل این جمعیت ملی و مشروطه خواه، خیلی پیش از سال ۱۳۲۵ ه ش به وجود آمده بود.

همدارنگه «تاریخ نوین افغانستان» ادمسکو موسیل او د یووید گانکوفسکی تألیف په ۲۹ مخ کېنې لیکي: "در سال ۱۹۴۷ سازمان سیاسی ایجاد کردید که به نام «وېش زلمیان» شهرت یافت. در این سازمان سیاسی در حدود دوصد نفر، متعهد شده بودند و از لحاظ موقف اجتماعی و طبقاتی خود گوناگون بودند. در صف این جنبش نمایندگان خورده بورژوازی، مامورین، روشنفکران و روحانیون نیز شامل بودند، رهبر این جنبش «محمد رسول خان پښتون»، یک تن از زمینداران قندهار بود".

د وېش زلمیانو سیاسي نهضت د «شاه محمود خان» صدراعظم چې په شاهي کورنی کېنې تر ټولو نورو غرو حلیم، بردبار او مهربان انسان وه د مؤقتی ازاديو او دیمکراسی په دوره کېنې په هغه مهال چې استاد بینوا د «وېش زلمیانو» کتاب په ۱۳۲۶ ش کېنې خپور کړ رسماً په فعالیت پیل وکړ. د دی مترقی حرکت چې په حقیقت کېنې ورته د لمړی او دوهمی مشروطه خواهی منطقی تداوم ویلای سو، اساسی سیاسي غوښتنی د تیر

د پاڼو شمیره: له ۲ تر ۵

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلېکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

په څير په هيواد كښي د مشروطه نظام ټينگول د دري گونو قوا و تفكيك، د مطبوعاتو آزادي، آزاد او ديكراتيک انتخابات او د حاكمه طبقاتو د تبعيض او استبداد سره مبارزه وه.

د دې حرکت يو تعداد غړي په لاندې توگه معرفي كيري: محمد رسول پښتون، غلام حسن خان ساپي، استاد گل پاچا الفت، سيد شمس الدين مجروح، استاد بينوا، علامه عبدالحی حبيبي، علامه عبدالشکور رشاد، فيض محمد انگار، ارسلان سلیمي، عبدلعزیز خاوری، موسی شفیق، استاد قیام الدین خادم، حاکم ناصر خان مومند، محمد ابراهیم خوا خوری غلام محمد خان پوپل، اغا محمد کرزی، محمد طاهر خان ساپی، نیک محمد پکتیانی، محمد انور خان اڅکزی، قاضي عبدالصمد، نور محمد قاضي خیل، فتح محمد خټکر، صوفي ولي محمد، غلام دستگیر خان پوپل، استاد رشتين، عبد الخالق واسعی، محمد علي خان هوتک، نور احمد شاکر، عبد الرزاق فراهي، محمد حسن ريدي، خدای دوست خان، محمد نور علم خان، گل شاه خان ساپی، ظهور الله همدرد، مولوی عبيدالله ساپی، محمد علم بڅرکی، داکتر نور احمد بړیخ، عبد الصمد ویسا، غلام محی الدین زرمولوا، وکیل نور محمد خان، د شکر دری محمد رفیق ناصری، عبدالمنان درد مند، داکتر عبدالرحمن محمودی او عبدالهادی خان بحر، محمد آصف پاس یوسفی، قاضي بهرام اڅکزی، عبدالسلام بارکزی، حاجی خدای دوست، میرزا پیر محمد بارکزی نور تره کی اوداسی نور.

د ویش زلمیانو نشراتی ارگان د «انگار» په نامه مسما وه، چی د مرحوم «فیض محمد خان انگار» لخوا نشریده چی د گوند د موسسانو د کدر څخه وه. دی گوند د اومی دوری د انتخاباتو په نتیجه کښي «علامه عبدالحی حبيبي» له کندهاره، «استاد الفت» له مشرقی او «نور محمد خان» له پنجوايي څخه پارلمان ته ولیرل، چی د ۱۹۴۹ د جون د میاشتی په اومه ورځ مجلس افتتاح شو. په دی دوره کښي میر غلام محمد غبار، سيد محمد دهقان، داکتر عبدالرحمن محمودی، خال محمد خسته، سيد اسمعیل بلخی، نور علم مظلوم یار او داسی نورو مترقی او انقلابی عناصرو پارلمان ته ليار پیدا کړه. یواځنی شخصیت چی سپاه سالار شاه محمود خان صدراعظم شوری ته دهغه په کلکه مخنیوی وکړه د پښتنو ستر مشر «محمد گل بابا» وه، پداسی حال کښي چی د هیواد د نجات قاید اعلیحضرت محمد نادر شاه هغه د سفوی ملی خاینانو او جنایت کارانو د سلطی د منهدم کولو په دروند بریالیتوب د پنځم ورور خطاب او د سردار محمد هاشم خان صدراعظم په لاس ورته د هیواد لوی ترین مدال یعنی لمر اعلی نشان، اعزاز وړاندی شو خو «محمد گل مومند» د مدال د قبولولو نه امتناع وکړه.

د شوری په اتمه دوره کښي حکومت د علامه «عبدالشکور رشاد» د کاندید کیدو او پارلمان ته د گډون مخالفت وکړ. ولی د شوری په دولسمه دوره کښي سردار نور احمد اعتمادی په ډیره بی شرمانه او استبدادی توگه ولسی جرگی ته د لوی «هاشم میوندوال» د گډون مخنیوی وکړ. یوه شایعه دا هم وه چی د «میر غلام محمد غبار» سره هم په انتخاباتو کښي څه بی انصافی شوی وه.

«داکتر محمودی» وروسته د خلق گوند لخوا د شوری غړیتوب تر لاسه کړ. د ده د گوند اخبار د «ندای خلق» په نامه یادیده. د غازی شاه محمود خان د دوری څخه وروسته د سردار محمد هاشم خان د حکومت په څیر، بیا د اختناق او استبداد دوره بیا را ژوندی شوه چی د هغی په نتیجه کښي د «ویش زلمیانو» د ملی، مشروطه خواه او مترقی نهضت ځینی غړی چپ گرایي ته مخه کړه، ځینی په کښي د چوکی او اقتدار خاوندان شول او یوه برخه بی له محاکمی د «سردار داؤد» لخوا تبعید او زندانی شول. د وروستی برخی د یوه شمیر نومونه په لاندی ډول دی: «د نهضت مشر محمد رسول پښتون، د گوند د نشراتی ارگان مسؤل فیض محمد انگار، عبدالهادی خان توخی، قاضي بهرام خان، حاجی محمد انور خان اڅکزی، حاجی غنی خان، محمد علم بڅرکی او داسی نور».

«سردار داؤد خان» در اعلامیه رادیویی کودتای سرطانی شان چنین فرمودند: " ده سال پیش برای سعادت وطن خود، جز قایم نمودن یک دیمکراسی واقعی و معقول راه دیگری سراغ نداشتیم و ندارم نتیجه آن شد که آن آرزوهای نیک به یک دیمکراسی قلابی مبدل گردید. خلاصه اینکه دیمکراسی یعنی حکومت مردم و رژیم سلطنت مشروطه به یک رژیم مطلق العنان مبدل گردید".

«سردار داؤد خان» که به سلسله اکاذیب مفتری با اتهام تغییر نظام مشروطه در دوره دهه دیمکراسی به نظام مطلق العنان، تمسک به کودتای سرطانی را که ماهیتاً نا مشروع و ضد قانون اساسی سال ۱۹۶۴ کشور بود، توجیه مترقی و مردمی میدهند، «سردار داؤد خانی» که ده سال قبل برای ایجاد یک دیمکراسی خود ساخته و خود پرداخته خود و به اصطلاح خود شان «واقعی و معقول» پیشنهاداتی به شاه ارایه کرده

د پاڼو شمیره: له ۳ تره

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکني د ليکنيزي بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په څير و لولئ

بودند، «سردار داؤد خانی» که قبل از جلوس بر اریکه صدارت به تشکل «کلوپ ملی» پرداخت و از روشنفکران کشور دعوت بعمل آورد که برای یک حرکت دیمکراتیک و مترقی با وی همگام گردیده و به آرزوهای دیرینه و نیک وی گویند، بعد از انتصاب وی از طرف پادشاه بحیث صدراعظم کشور، آرزوهای دیرینه و نیک ترقی خواهی و تحول که در آجندای خطوط اساسی «کلوپ ملی» قرار داشت، بی لزوم پنداشته شده چنانکه در جواب طرح سوال صادقانه یکی از اعضاء برجسته کلوپ ملی یعنی «سید شمس الدین خان مجروح» که باید با استفا ده از قدرت حکومتی به تطبیق و تعمیل آرزو های «کلوپ ملی» اقدام به عمل آید، کاملاً طفره رفته و آن را با آینده موکول میفرمایند، زیرا تعهد و وعده تطبیق مناشیر مترقی با روش اختناق و استبدادی وی که ناگزیر از آن بود، در تضاد قرار میگرفت. وعده های ترقی خواهانه و تشکل «کلوپ ملی» صرف در یک مقطع زمانی و در احوال و شروط و شرایط خاص و منظور کاملاً اقتضایی که همانا تحت فشار دادن کاکا اندر خود شاه محمود خان صدراعظم باشد، مؤثر بود پس؛ چنانکه سردار «داود خان» متصل به قدرت رسیدن به چوکی صدارت، برای اضمحلال و ریشه کن کردن بنیادی آن حرکت و نهضت ملی و مترقی ای واقعی مشروطه خواهی «ویش زلمیان»، دست بکار شد و یک عده رهبران آن را تبعید و زندانی ساخت، چون حرکت «ویش زلمیان» تداوم منطقی و تاریخی خواهان اول و دوم بود، از نظر ملی و تاریخی کوبیدن این نهضت، یک خیانت آشکارای ملی طبقات حاکمه آن زمان زعامت «سردار داود خان» بود .

یک دلیل عمده کوبیدن این حرکت هم از بین بردن یک حریف ترقی خواه، یعنی «کلوپ ملی» برای ایجاد حزب نام نهاد «غورزنگ ملی» در آینده، بود تا مبادا آن حرکت در آینده ابتکار عمل و پیش آهنگی را از دومی بریاید.

سردار صاحب در روز اول کودتا شخصیت های دانشمند و نامدار ملی مانند سید شمس الدین خان مجروح، داکتر یوسف خان ، علی احمد خان پوپل سید قاسم رشتیا و غیره را که در دوره دهه قانون اساسی در چوکات دولت خدمت نموده بودند متهم به ضعیف النفس ساخت .

این جانب در یک مضمون قبلی خود نوشته بودم که: "کودتای «داؤد خان» در حقیقت نتیجه منطقی سیاستی بود که پادشاه به منظور فاصله گرفتن از نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی اتحاد شوروی وقت، خواست با تعیین و انتخاب یکی از ورزیده ترین سیاست مداران کشور یعنی «محمد موسی شفیق» به حیث صدراعظم کشور این مأمول را بر آورده سازد، ولی کودتای «داود خان» از این تحول تاریخ ساز در ساحة سیاست افغان- شوروی جلوگیری به عمل آورد.

متأسفانه نگارنده این سطور اطلاع نداشت که دانشمند محترم داکتر صاحب «سید عبدالله کاظم» چند سال قبل با وضاحت بیشتر، در زمینه ابراز نظر فرموده بودند، در غیر آن با تمسک به تحلیل عالمانه، فاضلان و واقع بینانه شان که باید با خطوط زرین و طلایی در کار تحقیق تاریخ «کودتای ۲۶ سرطان» نوشته شود، استناد میکردم. به هر صورت با ابراز التجای معذرت در زمینه از جناب شان، لازم میدانم با اغتنام فرصت فرموده «داکتر صاحب کاظم» را در زمینه کود نامیم: " شوروی ها بعد از آمدن شفیق متوجه شدند که افغانستان از زیر نفوذ شوروی بعد از سی سال زحمت آنان خارج خواهد شد و تصمیم گرفتند که نظام شاهی و شفیق را از بین ببرند و برای دور اول خود یعنی دوره انتقالی، داؤد خان را برای زعامت ترجیح دادند و مطرح ساختند".

واقعاً تحلیل فوق و شهامت اخلاقی «داکتر صاحب کاظم» در مورد حیثیت، برهان قاطع و قاطع برهان را در برابر لجاجت منکران حقیقت و سردار پرستان داشته و مانند آفتاب جهان تاب است که نمیتوان آن را با دو انگشت پنهان ساخت. آفتاب آمد دلیل آفتاب.

از افتخارات عمرانی سردار صاحب در دوره جمهوریت کودتایی، ساختمان باستیل کابل یعنی «زندان مخوف پلچرخ» است که برای زندانیان سیاسی و محتملاً غیر سیاسی در نظر گرفته شده بود. به قول شاعر: جنت احرار بهتر نی بنای باستیل .

شاهکار بزرگ عمرانی دیگر افخم مخم «سردار صاحب داود خان»، تجلیل مقام یکی از داره ماران خاینان، جنایت کاران و بی ناموسان بزرگ تاریخ کشور یعنی «بچه سقو» است که به فرمان مقام والای رئیس جمهور گور او ترمیم و سنگ مرمرین یادگاری روی آن نصب گردید! مگر این همان راهزن بی ناموس نبود که خانم های فامیل سلطنتی را در ارگ گروگان گرفت؟ مگر این مکروب تاریخ کشور به رهنمایی و مساعدت ایادی معلوم الحال انگلیس به قدرت نرسید؟ مگر این جاهل ددمنش نبود که تمام مظاهر ترقی و تمدن کشور را که محصول تفکر مشروطه خواهان و تحول طلبان به قیادت و زعامت قهرمان واقعی بزرگ کشور «غازی امان

د پایو شمیره: له ۴ تره

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولۍ

«الله» و فداکاری های آن رجل ترقی خواه بود، با خاک یکسان نمود؟! منطق خام و پوسیده «سردار صاحب داود خان» این بود که «بچه سقو» نیز مدت نه ماه در راس قدرت کشور قرار داشت. باشندگان شریف و با ناموس کابل این بیت را در آن زمان برای بچه سقو سروده بودند بودند:

شمالک میزند در برگ گندم پدر لعنت بخیز از تخت مردم

اگر منطق سرداری سردار صاحب ملاک و معیار قضاوت قرار گیرد، باید قیور خاینان بزرگ ملی دیگر مانند «ببرک و حفیظ اله امین و نور محمد ترکی» و دیگران نیز باید ترمیم و سنگ های یاد گاری روی آن نصب گردد، زیرا ایشان نیز مانند «بچه سقاو» در مقاطع زمانی مختلف در موقف زعامت کشور قرار داشتند. سردار صاحب علاوه بر آن، پنجاه جریب زمین از کیسه بیت المال به باز ماندگان «بچه سقو» اهداء نمود.

سردار صاحب در سلسله شهکاری های پخپل سرانه دوره جمهوریت کذایی خود، مینار پرافتخار نجات یعنی سمبل فداکاری مبارزان قهرمان ملی افغانستان را نیز تخریب نمود که بعد از استرداد استقلال کشور، بزرگترین دست آورد و افتخار مردم افغانستان بود. خلاصه اینکه به فرموده پر مغز داکتر صاحب «سید عبدالله کاظم»: " حرف رهبر، بدون چون و چرا واجب التعمیل پنداشته میشود".

په وروستی برخه کبني د پښتون صاحب د کورني د محترمو غرو نه مننه کوم چی څه قلمی یاد داشتنه یی د دی لیکنی په منظور زما په اختیار کبني کینودل

پای

د پانو شمیره: له ۵ تر ۵

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالې د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ